

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ТОЛОК

Ігор

ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України, генерал-майор

Заступник голови:

РИБКА

Євгеній

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор технічних наук, професор, полковник служби цивільного захисту

Члени

оргкомітету:

БЛИК

Сергій

завідувач кафедри металевих і дерев'яних конструкцій Київського національного університету будівництва і архітектури, доктор технічних наук, професор

БОГУРСЬКИЙ

Юрій

начальник Управління освіти, науки та спорту Державної служби України з надзвичайних ситуацій, полковник служби цивільного захисту

ГОЛОДНОВ

Олександр

професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва Державного університету «Київський авіаційний інститут», доктор технічних наук, професор

ГРЕЦЬКИЙ

Денис

декан факультету технологій, будівництва та раціонального природокористування Черкаського державного технологічного університету, кандидат технічних наук, доцент

ДЖУЛАЙ

Олександр

перший проректор з навчальної роботи Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

КОЛЄНОВ

Олександр

начальник навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук з державного управління, доцент, полковник служби цивільного захисту

КЕРДИВАР

Валентин

начальник навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії (PhD), майор служби цивільного захисту

КОРНІЄНКО

Максим

МЕЛЬНИК

Валентин

проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції
начальник навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

ПЕТРУК

Василь

директор Інституту екологічної безпеки та моніторингу довкілля Вінницького національного технічного університету, доктор технічних наук, професор, Заслужений природоохоронець України

СИМАХОВА

Анастасія

голова Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, доктор економічних наук, професор

СУР'ЯНІНОВ Микола	завідувач кафедри будівельної механіки Одеської державної академії будівництва та архітектури, доктор технічних наук, професор
ТАРАСОВ Сергій	начальник навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук з державного управління, доцент, підполковник служби цивільного захисту
ЮРЧЕНКО Валентина	професор кафедри інженерної екології міст Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова, доктор технічних наук, професор
ЯВОРСЬКА Олена	директор навчально-наукового інституту природокористування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доктор технічних наук, професор
CHEN Jenq-Renn	Doctor of Philosophy Professor National Kaohsiung University of Science and Technology (Taiwan)
REICH Wolfgang	Karl-Heinz Director of the Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (Czech Republic)
ROTHBACHER Dieter	Managing Director CBRN Protection GmbH (Austria)
TEЛАК Oksana	University Professor, Head of the Department of State Sciences and Security, Faculty of Civil Safety, The Fire University, DSc, (Poland)
ZOLTÁN Rajnai	Dean of the Bánki Donát Faculty of Mechanical and Safety Engineering, Óbuda University, DSc, Professor (Hungary)

**Відповідальний
секретар:**

МЕЛЕЖИК Роман	науковий співробітник Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії (PhD), підполковник служби цивільного захисту
------------------	---

Шановні колеги!

Від імені колективу Національного університету цивільного захисту України вітаю учасників Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту», яка традиційно щороку проводиться в нашому закладі вищої освіти.

Цей науковий форум – це відповідь викликам сьогодення, а його аспекти, які будуть обговорені

під час роботи конференції – актуальні, пріоритетні та значущі.

Роки незламного опору українського народу військовій агресії РФ сформували новий досвід для наших рятувальних підрозділів. Наші герої-рятувальники сьогодні працюють у таких реаліях, де спектр надзвичайних ситуацій постійно розширюється, а кожна операція з порятунку вимагає не лише фаховості, а й надзвичайної мужності під загрозою повторних ударів. Складність завдань, що постають перед ДСНС, диктує необхідність оперативного впровадження передових наукових розробок безпосередньо у практичну діяльність підрозділів.

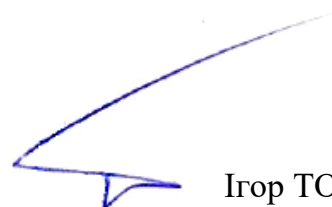
Приємно бачити учасників нашої конференції, наших колег, однодумців – молодих науковців із Федеративної Республіки Німеччина, Республіки Польща, Литовської Республіки, Чеської Республіки та Нігерії. Жвавий інтерес до сучасних проблем цивільного захисту свідчить про нагальність і актуальність питань, які планується обговорити й вирішити під час роботи наукової платформи. Сьогодні безпековий простір вже не має кордонів, а консолідація зусиль у сфері цивільного захисту є ключовою умовою для забезпечення сталого розвитку кожної держави.

Впевнений, що ця конференція надасть можливість продемонструвати власний потенціал як досвідченим науковцям, так і тим, хто лише розпочинає свій шлях у науці. Конференція покликана стати вагомим внеском у поєднання наукової та практичної складових діяльності служби порятунку, а також створити сприятливі умови для презентації інноваційних підходів до запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.

Бажаю всім учасникам Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених творчої наснаги та подальших успіхів у науковій та професійній діяльності.

Слава Україні! Разом до Перемоги!

Ректор Національного університету цивільного захисту України,
кандидат педагогічних наук, доцент,
лауреат Державної премії України в галузі освіти,
Заслужений працівник освіти України,
генерал-майор

Igor TOLOK

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДЛІТКІВ У СИСТЕМІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ведмеденко В.В., студентка, НУЦЗ України
НК – Коломоєць А.М., викладач, НУЦЗ України

У сучасних умовах воєнного стану система цивільного захисту відіграє важливу роль не лише у забезпеченні фізичної безпеки населення, а й у збереженні психічного здоров'я громадян, зокрема підлітків. Постійна загроза обстрілів, регулярні повітряні тривоги, перебування в укриттях і порушення звичного ритму життя формують середовище тривалого психоемоційного напруження, що підвищує ризик розвитку тривожних реакцій та емоційного виснаження [1].

Психологічна стійкість підлітків формується під впливом комплексу чинників, серед яких важливе місце посідають рівень поінформованості щодо правил безпеки, наявність чітких алгоритмів дій, підтримка з боку сім'ї, педагогів і психологічних служб, а також доступ до психосоціальної допомоги. Міжнародні рекомендації наголошують на необхідності інтеграції психологічної підтримки в систему реагування на надзвичайні ситуації як складової цивільного захисту [2].

У процесі адаптації до тривалих стресових впливів у підлітків формуються різні моделі реагування. Адаптивні стратегії проявляються у збереженні емоційної рівноваги, дотриманні правил безпеки, використанні навичок саморегуляції та зверненні по соціальну підтримку. Водночас за відсутності належного супроводу спостерігаються дезадаптивні прояви, зокрема підвищена тривожність, порушення сну, зниження навчальної мотивації та емоційне відчуження. Дослідження свідчать, що тривала невизначеність негативно впливає на психологічне благополуччя підлітків і їх соціальну адаптацію [3].

Важливим завданням системи цивільного захисту є формування психологічної готовності підлітків до дій в умовах небезпеки, що передбачає розвиток умінь керувати емоційним станом, знижувати рівень тривоги та підтримувати працездатність у кризових ситуаціях. Освітні та психологічні служби мають забезпечувати комплексний супровід, спрямований на підвищення стресостійкості молоді.

Перспективи вдосконалення цивільного захисту у сфері психологічної безпеки підлітків пов'язані з упровадженням психоосвітніх програм, тренінгів саморегуляції, кризового консультування та підготовки педагогів до роботи з психоемоційними наслідками війни. Реалізація таких заходів сприятиме зміцненню психологічної стійкості молоді та підвищенню ефективності захисних механізмів у кризових умовах [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Guidelines on mental health promotive and preventive interventions for adolescents: helping adolescents thrive (HAT). Geneva : World Health Organization, 2020. 88 p.
2. IASC Guidelines on Mental Health and Psychosocial Support in Emergency Settings. Geneva : Inter-Agency Standing Committee (IASC), 2007. 104 p.
3. Three years of full-scale war in Ukraine: A humanitarian update (February 2025). UNICEF : official report. 2025.

Хадускіна К.В., Некос А.Н.	
Оцінка придатності вод річок казенний торець і кривий торець як альтернативного джерела водопостачання міста Дружківка	481
Цимбаларь Д.В., Іщенко І.І.	
Екологічні та технологічні аспекти використання деревини у сучасному будівництві	482
Черненко Я.Р., Кравченко С.С., Кархут І.І., Новгородченко А.Ю.	
Комп'ютерне моделювання зіткнення автомобіля з модульним укриттям	483
Чижевська Г.О., Мітюк Л.О.	
Охорона здоров'я респіраторної системи людини на поліграфічному виробництві ..	484
Шлемен І.О., Шароватова О.П.	
Актуальні виклики розслідування нещасних випадків в умовах воєнного стану	485
Щасний В.В.	
Вдосконалення планування заходів цивільного захисту в діяльності ГУ ДСНС України у Київській області в особливий період	486
Щербюк М.М., Кривенко Г.М.	
Застосування системного аналізу у вирішенні задач промислової безпеки та охорони праці	487
Янковицька А.В., Мітюк Л.О.	
Організація безпечного робочого місця на поліграфічному виробництві як фактор зниження виробничих ризиків	488
Яременко К.Ю., Цимбал Б.М.	
Роль психологічного супроводу в забезпеченні безпечних умов праці під час війни	489

Секція 8. Психологічне забезпечення

Бакушина К.С., Демент М.О.	
Психологічне забезпечення у сфері Державної Служби України з надзвичайних ситуацій	490
Басюра К.Д., Мірошніченко В.О., Позднякова М.М.	
Психологічне забезпечення здобувачів вищої освіти із специфічними умовами навчання в процесі участі у змаганнях з пожежно-прикладного спорту	491
Бездітко Є.С., Мохнар Л.І.	
Психологічні особливості прояву професійних страхів фахівців піротехнічних підрозділів ДСНС в умовах воєнного стану	492
Бортнік Б.С., Чиж О.В.	
Специфіка психологічної взаємодії водія евакуаційного транспорту з постраждалими в стані паніки або шоку	493
Брідня А.С., Левчик А. В., Мітюк Л.О.	
Психологічні аспекти оформлення інфографіки з безпеки	494
Ведмеденко В.В., Коломоєць А.М.	
Психологічна стійкість підлітків у системі цивільного захисту в умовах воєнного стану	495
Візнюк І.М., Долинна А.С., Долинний С.С.	
Проблеми та перспективи інтеграції психологічного забезпечення в систему цивільного захисту України	496
Гавлюк С.В., Михайлюк Ю.О.	
Щодо морально-психологічного забезпечення військ в об'єднаних операціях	497
Гавриш Д.В., Жогло О.В.	
Психологічні особливості прийняття рішень працівниками ДСНС у надзвичайних ситуаціях	498